

Motion till riksdagen 2020/21:1481

av **Magnus Manhammar och Aylin Fazelian (båda S)**

Hotade journalister behöver ökat skydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsätta se över möjligheterna att stärka arbetet för att skydda hotade journalister och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det behövs ett ökat skydd för hotade journalister i Sverige. Ytterst är det en demokrati-fråga. Journalister har en avgörande demokratisk uppgift genom att bland annat granska makten och samhället. Tyvärr riskerar många journalister att bli utsatta för hot, trakasserier eller våld i dagens samhälle.

I organisationen Reportrar utan gränsers årliga globala pressfrihetsindex ligger Sverige på andra plats. Samtidigt skriver organisationen i en ytterligare rapport från 2018 som kartlägger näthat mot journalister i 32 länder, att de nordiska länderna, som alla ligger i topp i pressfrihetsindexet, trots det är särskilt utsatta för nättrakasserier. Situationen i Sverige lyfts fram som särskilt allvarlig.

Deras slutsatser ligger väl i linje med Journalistförbundets senaste undersökning från 2017, genomförd i samarbete med Göteborgs universitet, som visar att drygt var fjärde svensk journalist har hotats, trakasserats eller utsatts för våld någon gång under 2016.

Förutom rädsla hos de drabbade leder det till självcensur. Många journalister upplevde att syftet med hoten var att få dem att ändra sin rapportering och dessvärre lyckas det alltför ofta: Ungefär en fjärdedel uppgav att de någon gång valt att inte bevaka ett ämne på grund av det de utsatts för.

Att journalister tystas genom självcensur är illa nog, men i förlängningen riskerar det också att leda till något än värre, en situation där människor hoppar av eller inte alls vågar ge sig in i yrket. Det är ett allvarligt hot mot fundamentet för hela vår demokrati.

I rapporten om nättrakasserier från Reportrar utan gränser ges ett antal rekommendationer. Bland annat föreslår organisationen att lagar måste antas som ger större möjlighet till åtal för nättrakasserier mot journalister och att de nätplattformar där hot och

hat florerar måste åläggas ett större ansvar för vad som delas på deras sajter. Journalistförbundet har också föreslagit att en särskild brottsrubricering utreds för att skydda dem som hotas på grund av att de nyttjat sin yttrandefrihet.

Det krävs krafttag för att vända utvecklingen; vi måste se till att stärka skyddet för en av grundvalarna i vår demokrati också framöver – yttrande- och pressfriheten. Arbetet för att ta fram och genomföra fler konkreta förslag för att stärka skyddet för hotade journalister bör därför fortsätta. Den socialdemokratiskt ledda regeringens arbete för samling mot hot och hat till det fria ordets försvar är ett bra steg på vägen men dagens medieklimatet och starka hotbild mot journalister gör att arbetet ytterligare behöver intensifieras.

Magnus Manhammar (S)

Aylin Fazelian (S)